

WERKBLAD – WOORDSOORTEN 2

Synoniemen

Welke woorden horen bij elkaar?

dier	beest
flat	appartement
straat	weg
langzaam	traag
soepel	flexibel
optreden	voorstelling
carnivoor	vleeseter
negatief	slecht
verstandig	intelligent
bijzonder	speciaal

Welke woorden hebben dezelfde betekenis? Verbind met elkaar

een koppel	bankroet
failliet	een stel
kletspraat	buigzaam
biografie	levensbeschrijving
flexibel	flauwekul

Noteer de woorden op de juiste plaats. Markeer vervolgens de zelfstandige naamwoorden met blauw en de bijvoeglijke naamwoorden met groen!

*taxichauffeur - champignons - danspasjes - chloor - giechelende - gevaarlijke -
goochelaar - geheimzinnige - machinist - sarcofaag - garage - technische -
wereldoorlog*

De **taxichauffeur** is altijd te laat!

De choreograaf bedenkt elk jaar honderden **danspasjes**.

In dat zwembad zat te veel **chloor** in het water.

Heb jij de show gezien van de geweldige **goochelaar**?

In de oceaan zwemmen **gevaarlijke** haaien.

De bestuurder van een trein noemt men een **machinist**.

Er werden vele schatten gevonden in die **sarcofaag**.

Hoor jij ook steeds **giechelende** meisjes?

Op een **technische** school leer je technieken aan.

Tijdens de **wereldoorlog** vochten vele soldaten voor het vaderland.

Moeder parkeert de wagen altijd in de **garage**.

Arne lust geen **champignons**

Vul het gepaste lidwoord in.

Elke morgen ga ik naar **de** bakker op de hoek van **de** straat.

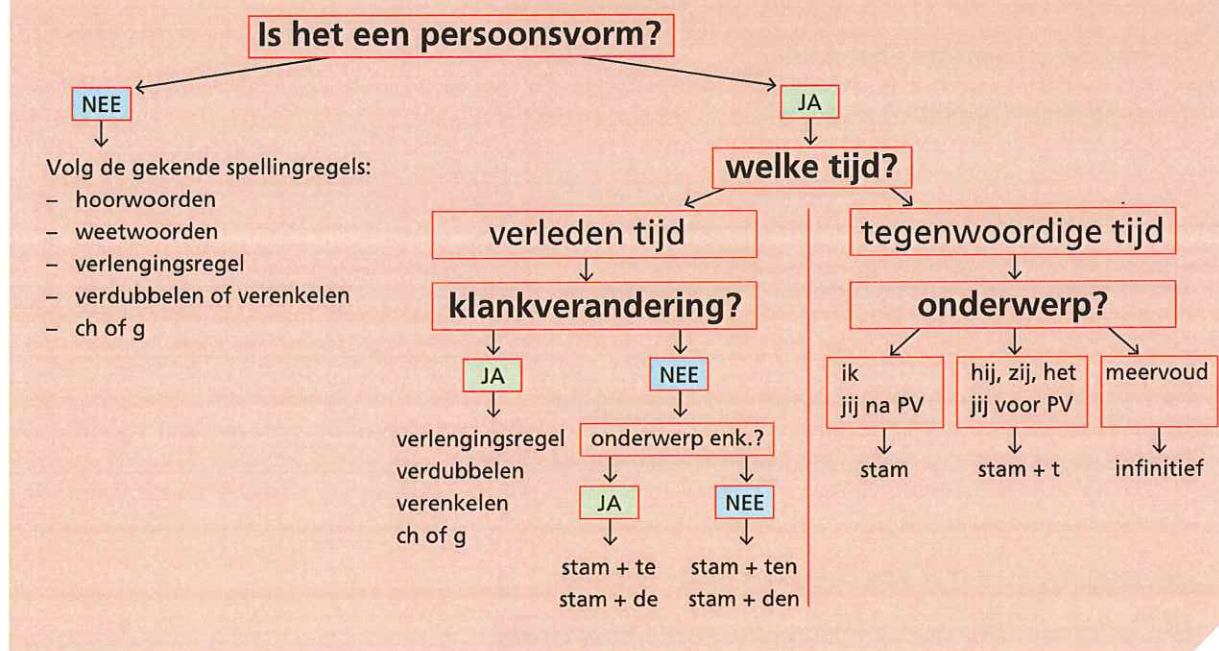
De/Een ondeugende jongen moest **een** uur lang op straf staan.

Een/De redder zag nog net op tijd **een/het** kind spartelen.

Zet jij **het** karretje terug?

T8 Rem 36: werkwoorden schrijven in de tegenwoordige en de verleden tijd

Het vervoegen van werkwoorden

1 Dit kun je al goed

Vul het werkwoord in de gevraagde tijd in de zin in.

verwachten (v.t.)	Seppe <u>verwachtte</u> een pakketje.
onderzoeken (v.t.)	De dokter <u>onderzocht</u> de patiënt.
antwoorden (t.t.)	Waarom <u>antwoord</u> jij toch altijd zo onbeleefd?
onthouden (t.t.)	De meester <u>onthoudt</u> onze namen niet.
slapen (v.t.)	De baby's <u>slieden</u> in de namiddag.
reizen (v.t.)	De journalist <u>reisde</u> de wereld rond.
verzenden (t.t.)	Oma <u>verzendt</u> een berichtje met haar nieuwe smartphone.
verblijven (v.t.)	We <u>verbleven</u> in een gezellig hotel in Frankrijk.
vertellen (t.t.)	Hajar <u>vertelt</u> heel verdrietig zijn verhaal.
betrappen (t.t.)	De uitvinder <u>betrapte</u> een spion in zijn laboratorium.

2

Je weet ook al hoe dit moet

- Schrijf de zinnen in de andere tijd.
- Tegenwoordige tijd wordt verleden tijd en omgekeerd.

1 De schilder schilderde onze woning.

De schilder schildert onze woning.

2 De muizen verdwijnen in een holletje onder de grond.

De muizen verdwenen in een holletje onder de grond.

3 De patiënt beantwoordt de vragen van de specialist.

De patiënt beantwoordde de vragen van de specialist.

4 Het jongetje reed met zijn fiets door de Dorpsstraat.

Het jongetje rijdt met zijn fiets door de Dorpsstraat.

3

Dit doe je vast ook goed

- Schrijf zelf goede zinnen.
- Het werkwoord en de tijd zijn gegeven.
- De zinnen mogen grappig zijn.

ontmoeten (v.t.) ontmoette, ontmoetten; zinnen zijn eigen antwoord

vermijden (t.t.) vermijdt, vermijdt, vermijden

branden (v.t.) brandde, brandden

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed.
Vertel me hoe je het doet!

Hoe deed ik de taak?	
	
Ik denk	Juf/Meester vindt

WERKBLAD – WOORDSOORTEN 3

Op welke vraag geeft het onderstreepte zinsdeel een antwoord?

- De juf verjaart op 30 augustus.
☐ Aan wie? ☐ Hoe? ☐ Wat? ☐ Waar? ☐ Wanneer? ☐ Wie?
- Voor de aardbeien moet men een hoge prijs betalen.
☐ Aan wie? ☐ Hoe? ☐ Wat? ☐ Waar? ☐ Wanneer? ☐ Wie?
- In die periode veranderde het beroep van bakker enorm.
☐ Aan wie? ☐ Hoe? ☐ Wat? ☐ Waar? ☐ Wanneer? ☐ Wie?
- De grootste verandering zag men in het lager onderwijs.
☐ Aan wie? ☐ Hoe? ☐ Wat? ☐ Waar? ☐ Wanneer? ☐ Wie?
- De juf legt de tekst uit aan de leerlingen.
☐ Aan wie? ☐ Hoe? ☐ Wat? ☐ Waar? ☐ Wanneer? ☐ Wie?

Over welke woordsoort gaat het? Kies uit: lidwoorden, bijvoeglijke naamwoorden, werkwoorden, zelfstandige naamwoorden, verwijswoord

Een knappe prinses kuste een stoere prins op zijn witte paard.	lidwoorden
Een knappe prinses kuste een stoere prins op zijn witte paard.	bijvoeglijke naamwoorden
Een knappe prinses kuste een stoere prins op zijn witte paard .	zelfstandige naamwoorden
Een knappe prinses kuste een stoere prins op zijn witte paard.	werkwoorden
Mama vindt chips heel lekker. Ze eet er elke dag enkele.	zelfstandige naamwoorden
Mama vindt chips heel lekker. Ze eet er elke dag enkele.	werkwoorden
Mama vindt chips heel lekker. Ze eet er elke dag enkele.	verwijswoorden
Ik stuur een sms'je naar juf Virginie.	zelfstandige naamwoorden

Afleiding of samenstelling? Plaats de volgende woorden in de juiste kolom: schooltas, natuurlijk, aardig, begroeten, boterhamdoos, handtas, speeltijd, schoenen

Samenstellingen en afleidingen

Een samenstelling

- bestaat uit meerdere woorden die elk apart ook een bestaand woord vormen.

Voorbeelden:
bloem + pot = bloempot goud + geel = goudgeel weg + lopen = weglopen

Een afleiding

- is een woord dat bestaat uit een grondwoord en een voorvoegsel en/of een achtervoegsel.

voorvoegsel	+	grondwoord	+	achtervoegsel
= woorddeel dat niet als los woord voorkomt		= kortste vorm van het woord = kun je niet meer in afzonderlijke woorden splitsen		= woorddeel dat niet als los woord voorkomt
Voorbeelden: be-, ge-, ver-, ont-, reuze-, wan-, on-...		Voorbeelden: rust, einde, berg ...		Voorbeelden: -isch, -heid, -teit, -ig, -lijk, -te, -achtig, -ing, -loos ...

Voorbeelden van afleidingen:
on + rust = onrust einde + loos = eindeloos ge + berg + te = gebergte

- Soms moet je een tussenklank -e plaatsen.

Voorbeeld:
vriendelijk

- Meervouden en verkleinwoorden zijn ook afleidingen.

Voorbeelden:
vriend + en = vrienden vriend + je = vriendje

Afleiding	Samenstelling
<i>natuurlijk, aardig, begroeten, schoenen</i>	<i>schooltas, boterhamdoos, handtas, speeltijd</i>

Met zinnen kunnen we iets meedelen, iets vragen of gebieden. Wat doen we in volgende zinnen (meedelen, vragen, gebieden)

- Energie is de kracht om iets te doen.	meedelen
- Hoe meer mensen, hoe meer machines.	meedelen
- Al gehoord van zure regen?	vragen
- Wat gebeurt er als de oliebronnen zijn opgedroogd?	vragen
- Wees in ieder geval spaarzaam!	gebieden
- De geleerden vragen middelen om hun onderzoek verder te zetten.	meedelen

Naam: _____

Datum: _____

Leestekst – Miss Baksel

1) Vul aan.

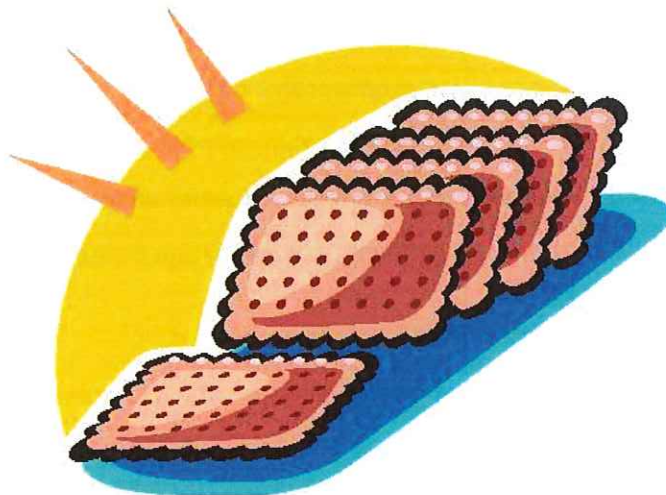
- Auteur **Veronique Marien**
- Illustrator **Wouter Bruneel**

2) Wat hoort bij dit boek? Kruis aan.

- ☒ fictie
- ☐ non-fictie

3) Welk tekstsoort is dit? Kruis aan.

- ☐ informatieve tekst
- ☐ overtuigende tekst
- ☒ ontspannende tekst
- ☐ expressieve tekst
- ☐ activerende tekst

4) Over wie of waarover gaat het vetgedrukte woord? Noteer.

- **Ze** keert terug naar haar bureau.
juf Ans
- En dan net als **jij** gediskwalificeerd worden, zeker?
Evy
- **Ze** doen samen wedstrijden.
Maarten en zijn hond, Tiramisu

Hoe noemen we deze woorden? _____

5) Onderstreep de oorzaak in deze zin éénmaal, het gevolg tweemaal.

- Als ik een lekker gerecht maak, dan win ik de wedstrijd.
- Kato wordt gediskwalificeerd als ze een taart koopt bij de bakker

6) Wie of wat is Tiramisu?

Tiramisu is de hond van Maarten.

7) Zoek in de tekst een synoniem voor volgende woorden.

- geen zin in hebben: met enige tegenzin
- rood worden: blozen
- heel fier zijn: apetrots

8) Wat is er mis met de koekjes van Kato? Wees volledig!

De koekjes die Kato maakte zijn helemaal niet voor mensen bedoeld. Het is een recept voor hondenkoekjes.

9) Verbind de personages met de juiste karaktertrekken en kenmerken.

Kato	0	0	heeft een beroemde vader
Evy	0	0	zeurzak
Ans	0	0	keukenprins
David	0	0	heeft schitterende ideeën
Maarten	0	0	ijverig

10) Wat vind je niet terug in de tekst als je deze items aandachtig leest. Kruis aan.

Oefening 1

- ☐ Welk beroep de vader van Maarten uitoefent.
- ☐ In welk TV-programma de vader van Maarten jurylid is.
- ☐ De naam van de vader van Maarten.

Oefening 2

- Welk gerecht dat David meebracht naar school.
- Welk gerecht dat Kato meebracht naar school.
- Welk gerecht dat Maarten meebracht naar school.
- Welk gerecht dat Evy meebracht naar school.

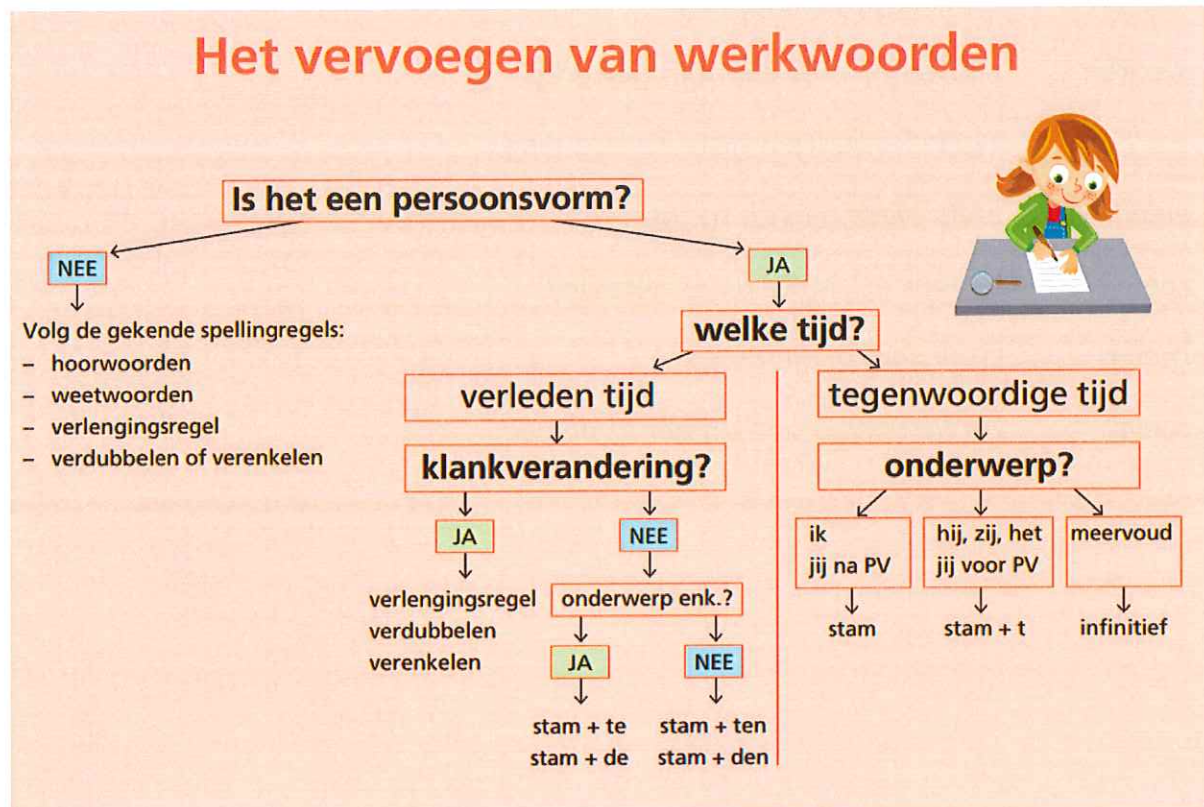
Werkwoorden

Extra inoefening 5

WERKWOORDEN 2

INDIEN ER GEEN VERWIJZING NAAR DE VERLEDEN TIJD STAAT IN DE ZIN, SCHRIJF JE DE ZIN IN DE TEGENWOORDIGE TIJD

GEBRUIK JE WERKWOORDSCHEMA!!

lijden	1. Zijn rug lijdt onder zijn zware boekentas.
lijden	2. Tom en Nick lijden veel pijn.
lijden	3. Lijdt Marnix veel pijn tijdens de sessies?
leiden	4. De juf leidt de groep naar de speelplaats.
leiden	5. Heeft de juf de groep naar de speelplaats geleid ?
leiden	6. Tine leidt een groep door het museum.
leiden	7. Leidt je oma een groep dansers?
leiden	8. Leid jij een dansgroep?
vinden	9. Ik heb die steen vorig jaar gevonden .
vinden	10. Kim vindt een slang.

Werkwoorden

Extra ínoefening 5

vinden	11.Karen vond gisteren een leuk boek in de bib.
vinden	12. Je liefde vindt je lief?
vinden	13. Vindt je liefde je lief?
vinden	14. Vind jij je liefde lief?
werken	15.Heb jij voor die man gewerkt ?
werken	16.Jullie werkten gisteren erg lang.
werken	17.Ik werk dag en nacht.
roeien	18.Heb jij in die rivier geroeid ?
roeien	19.Ik roei in die rivier.
roeien	20.Wij roeien nooit meer in de zee.
-

T8 Rem 38: het schrijven van meervoudsvormen

Meervoudsvormen

- **Meervouden op 's**

Bij woorden die eindigen op a, i, o, u of y vorm je het meervoud door 's toe te voegen.

Voorbeelden:

mama's ski's auto's paraplu's baby's

- **Meervouden op -ën en -'en**

Woorden die eindigen op -ee

Woorden die eindigen op -ie

klemtoon op -ie

klemtoon niet op -ie

fee + en = feeën

knie + en = knieën

kolonie + en = koloniën

- **Woorden op -ik en -it**

De i klinkt dof. De medeklinker verdubbelt niet na een doffe klank.

Voorbeelden:

havik – haviken, perzik – perziken, kievit – kieviten

- **Woorden op -um**

Woorden die eindigen op -ium en -eum krijgen een meervoud op a of ums.

Voorbeelden:

museum – musea/museums, podium – podia/podiums

- **Uitzonderingen**

Voorbeelden:

stad – steden, schip – schepen, glas – glazen

1

Veel werk

■ Schrijf de woorden in het meervoud.

museum musea/museums

bureau bureaus

monnik monniken

stad steden

amfibie amfibieën

notitie notities

etage etages

pyjama pyjama's

podium podia/podiums

idee ideeën

aquarium aquaria/aquariums

kievit kieviten

2

Mooie foto's

- Benoem de prent.
- Schrijf wat je ziet in het meervoud.

schepen

perziken

paraplu's

haviken/vogels

glazen

piano's

camera's

sleeën

kanaries/vogels

- Kies twee meervoudsvormen uit.
- Schrijf met elk van die woorden een goede zin.

1 eigen antwoord

2

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed. Vertel me hoe je het doet!

Hoe deed ik de taak?

Ik denk

Juf/Meester vindt

T9 Rem 42: het gebruik van aanhalingstekens

De aanhaling

- wordt gebruikt om de woorden die iemand zegt letterlijk aan te halen;
- wordt tussen aanhalingstekens geplaatst;
- begint altijd met een hoofdletter.

Beginaanhaling	Eindaanhaling
Er staat altijd een komma buiten de aanhaling. Bij een vraag of uitroep komt het vraagteken of uitroepteken binnen de aanhaling te staan en een komma buiten de aanhaling.	Je plaatst een dubbele punt voor de eindaanhaling. Het leesteken komt binnen de aanhalingstekens te staan.
<u>Voorbeelden:</u> 'Ik vertrek vandaag op reis', zegt Ali. 'Kijk uit!', roept de meester. 'Waar ga je heen?', vraagt Joke.	<u>Voorbeelden:</u> Ali zegt: 'Ik vertrek vandaag op reis.' De meester roept: 'Kijk uit!' Joke vraagt: 'Waar ga je heen?'

1

Starten maar

- Schrijf de zinnen opnieuw.
- Schrijf hoofdletters, leestekens en aanhalingstekens waar het hoort.

1 Waarom mag ik niet buiten spelen vraagt Oliver

'Waarom mag ik niet buiten spelen?', vraagt Oliver.

2 Ruim onmiddellijk jouw kamer op Olivia beveelt mama

'Ruim onmiddellijk jouw kamer op, Olivia!', beveelt mama.

3 Ik ga vanavond eens vroeg slapen zegt Mats

'Ik ga vanavond eens vroeg slapen', zegt Mats.

2

Het laatste woord

- Schrijf de zinnen opnieuw.
- Schrijf hoofdletters, leestekens en aanhalingstekens waar het hoort.

- 1 Tom zegt ik ga met de trein naar Parijs

Tom zegt: 'Ik ga met de trein naar Parijs.'

- 2 Lina vraagt wanneer krijg ik een nieuwe computer

Lina vraagt: 'Wanneer krijg ik een nieuwe computer?'

- 3 Papa roept komen eten

Papa roept: 'Komen eten!'

3

Gemengde reeks

- Schrijf de zinnen opnieuw.
- Schrijf hoofdletters, leestekens en aanhalingstekens waar het hoort.

- 1 Ik ga dit jaar op vakantie naar Duitsland zegt Maxim

'Ik ga dit jaar op vakantie naar Duitsland', zegt Maxim.

- 2 Aïsha vraagt valt daar veel te beleven

Aïsha vraagt: 'Valt daar veel te beleven?'

- 3 Dat zal ik daar moeten uitzoeken grapt hij.

'Dat zal ik daar moeten uitzoeken', grapt hij.

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed.
Vertel me hoe je het doet!

Hoe deed ik de taak?	
	Ik denk
	Juf/Meester vindt

Naam: _____ Klas: _____ Nr.: _____

WOORDSOORTEN 4

Plaats de volgende woorden in de juiste kolom:

De jongen is de voorzitter van het kinderparlement.

Een workaholic is iemand die verslaafd is aan zijn of haar werk (= HIER GEEN WW – JE ZEGT NIET IK WERK).

Meneer Veerders wil duidelijk maken dat hij een deftige, slimme zakenman is.

De agenten zien een blauwachtig licht door de gordijnen priemen.

lidwoorden	werkwoorden	bijvoeglijke naamwoorden	zelfstandige naamwoorden
de	is	deftige	jongen
een	maken	slimme	voorzitter
	zien	blauwachtig	kinderparlement
			werk
			zakenman
			agenten
			gordijnen
			licht

Markeer de **persoonsvorm** met **geel**. Omcirkel het **onderwerp**.

De **patrouillewagen** **stopt** voor huis nummer 96.

De **zwaailichten** en de **sirene** **zijn** niet in gebruik.

Het **was** de moeite niet.

Meldt **agent Molder Hendrix** hun aankomst aan de centrale?

Er **schijnt** licht vanonder het rolluik.

We **verdoen** onze tijd

Markeer in de zinnen het onderwerp. Is het onderstreepte woord enkelvoud of meervoud? In welke persoon is het werkwoord vervoegd? Is het tegenwoordige tijd of verleden tijd?

	ENK	MV
1 ^e	ik	wij
2 ^e	jij/je	jullie
3 ^e	hij/ze/...	zij/ze/....

1. Is de agent op dieet?
2. De agenten hebben een bierbuik.
3. De jongen behaalde slechte punten.
4. Wij hebben een krantenartikel geschreven.
5. Schrijven jullie een artikel?
6. Hij vergelijkt de donder met geweeschoten.
7. Ik vond het een mooi verhaal.

is	☒ enkelvoud	☐ meervoud	
	☐ 1ste persoon	☐ 2de persoon	☒ 3de persoon
	☒ t.t.	☐ v.t.	
hebben	☐ enkelvoud	☒ meervoud	
	☐ 1ste persoon	☐ 2de persoon	☒ 3de persoon
	☒ t.t.	☐ v.t.	
behaalde	☒ enkelvoud	☐ meervoud	
	☐ 1ste persoon	☐ 2de persoon	☒ 3de persoon
	☐ t.t.	☒ v.t.	
hebben	☐ enkelvoud	☒ meervoud	
	☒ 1ste persoon	☐ 2de persoon	☐ 3de persoon
	☒ t.t.	☐ v.t.	
schrijven	☐ enkelvoud	☒ meervoud	
	☐ 1ste persoon	☒ 2de persoon	☐ 3de persoon
	☒ t.t.	☐ v.t.	
vergelijkt	☒ enkelvoud	☐ meervoud	
	☐ 1ste persoon	☐ 2de persoon	☒ 3de persoon
	☒ t.t.	☐ v.t.	
vond	☒ enkelvoud	☐ meervoud	
	☒ 1ste persoon	☐ 2de persoon	☐ 3de persoon
	☐ t.t.	☒ v.t.	

T6 Rem 40: letterlijk of figuurlijk taalgebruik

Letterlijk of figuurlijk taalgebruik

- **Letterlijk taalgebruik** betekent dat je precies bedoelt wat je zegt.

Voorbeelden: Zijn **hart** klopt.
In het woud loopt een bruine **beer**.

- **Figuurlijk taalgebruik** is een vorm van beeldspraak: er wordt iets anders bedoeld dan er staat, het wordt niet letterlijk bedoeld.

Voorbeelden: Hij woont in het **hart** van de stad. → hart = centrum
Hij is een **beer** van een vent. → beer van een vent = groot en fors gebouwd

- **Figuurlijk taalgebruik** komt vaak voor in spreekwoorden of uitdrukkingen.

Voorbeeld: met de kippen op stok gaan
Je bedoelt niet letterlijk dat je samen met de kippen op een stok gaat zitten.
Je bedoelt dat je vroeg gaat slapen.

1 Letterlijk vs. figuurlijk

- Lees de zinnen.
- Markeer de vergelijkingen in de zinnen uit kolom één.
- Verbind met een zin waar hetzelfde woord in een letterlijke betekenis wordt gebruikt.

figuurlijk taalgebruik

Ze **schreeuwt** als een mager varken.

Ze is **zo traag** als een slak.

De meester is **een boom** van een vent.

Ik heb **geslapen** als een roos.

Hij is **zo blij** als een kind.

Hij is **zo fier** als een gieter.

Hij is **zo koppig** als een ezel.

De kinderen zijn **zo stil** als een muis.

letterlijk taalgebruik

Hij giet de planten met een gieter.

De ezel doet niet wat ik wil.

Er zit een muis in de kelder.

Het kind is blij.

Ik kreeg een roos van Sven.

De tuinman hakt de boom om.

De slak kruipt traag vooruit.

Een jong varken is een big.

2

Figuurlijk taalgebruik

Kruis de zinnen aan die figuurlijk gebruikt worden.

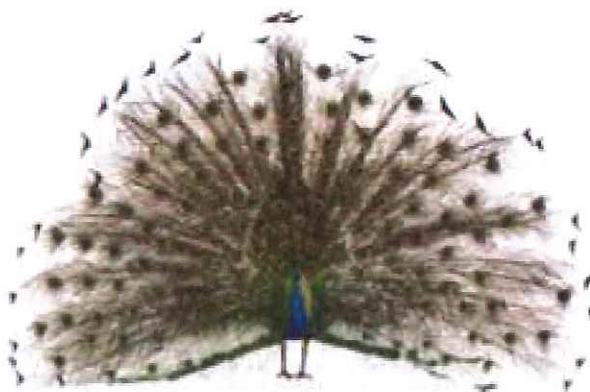
☒ Ze is zo fris als een hoentje.	☒ Ze loopt zo scheef als een krab.
☐ Het gras is groen.	☒ Hij is zo sterk als een beer.
☒ Het deeg is zo hard als steen.	☐ Het veertje is heel licht.
☐ Onze hond is ziek.	☒ Mijn kamer is een zwijnenstal.
☐ De haas loopt weg als er lawaai is.	☒ De boot is zo lek als een zeef.

3

Letterlijk of figuurlijk?

- Zijn de vetgedrukte zinsdelen figuurlijk of letterlijk bedoeld?
Noteer de f van figuurlijk of de l van letterlijk achter elke zin.

Mama was zo fier als een pauw.	f
Ze is zo slank als een den.	f
Ik ben zo nijdig als een spin.	f
Een wezel is een schuw dier.	l
Ben jij het zonnetje in huis?	f
De kaars is niet recht, ze is eerder krom .	l
Ze zit als een rat in de val.	f
Ben je het liefst zo mager als een lat of zo dik als een pad?	f

Hoe deed ik de taak?

Ik denk

Juf/Meester vindt

T5 Rem 34: afleidingen maken

Een afleiding

- is een woord dat bestaat uit een grondwoord en een voorvoegsel en/of een achtervoegsel.

voorvoegsel	+	grondwoord	+	achtervoegsel
= woorddeel dat niet als los woord voorkomt		= kortste vorm van het woord = kun je niet meer in afzonderlijke woorden splitsen		= woorddeel dat niet als los woord voorkomt
<u>Voorbeelden:</u> be-, ge-, ver-, ont-, reuze-, wan-, on-...		<u>Voorbeelden:</u> rust, einde, berg ...		<u>Voorbeelden:</u> -isch, -heid, -teit, -ig, -lijk, -te, -achtig, -ing, -loos ...

Voorbeelden van afleidingen:

on + rust = onrust

einde + **loos** = eindeloos

ge + berg + **te** = gebergte

- Soms moet je een tussenklank -e plaatsen.

Voorbeeld:

vriendelijk

- Meervouden en verkleinwoorden zijn ook afleidingen.

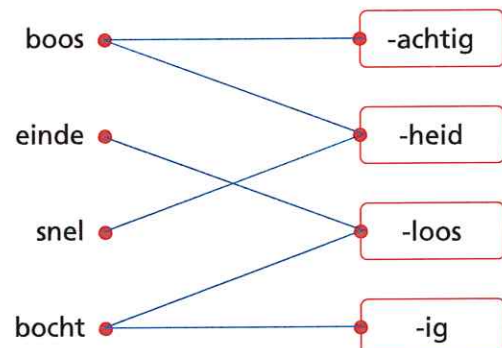
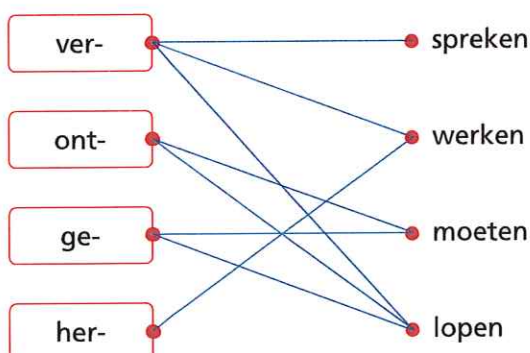
Voorbeelden:

vriend + en = vrienden

vriend + je = vriendje

1 Voorvoegsel of achtervoegsel toevoegen

- Maak zelf afleidingen door aan het grondwoord een voor- of achtervoegsel toe te voegen.
- Trek lijnen.

2 Afleidingen vormen

- Vorm vier afleidingen met de delen uit onderstaande tabel.
- Schrijf de afleidingen op.

ge	geur	elijk	te
heid	berg	on	koning
vrouw	in	loos	net
schuld	aard	ig	gierig

meerdere antwoorden mogelijk, bv.

geurloos, gebergte, netheid, onschuldig, gierigaard

3 Afleidingen bedenken

- Vorm telkens twee afleidingen met de gegeven voorvoegsels.

meerdere antwoorden mogelijk

on-: onrust, ongeluk

ge-: geroep, gezang

ver-: verblijf, verdwaal

- Vorm telkens twee afleidingen met de gegeven achtervoegsels.

-loos: dakloos, werkloos

-heid: versheid, bereidheid

-ig: haastig, gunstig

- Vorm een afleiding door een passend grondwoord in te vullen.

- Schrijf de afleidingen op.

be + lang + rijk = belangrijk

on + dank + baar = ondankbaar

on + vriend + elijk = onvriendelijk

Hoe deed ik de taak?

Ik denk

Juf/Meester vindt

T5 Rem 35: samenstellingen

Samenstellingen

- bestaat uit meerdere woorden die elk apart ook een bestaand woord vormen.

Voorbeelden:

bloem + pot = bloempot

goud + geel = goudgeel

weg + lopen = weglopen

1 Samenstellingen herkennen

- Markeer vijf samenstellingen in de tekst.

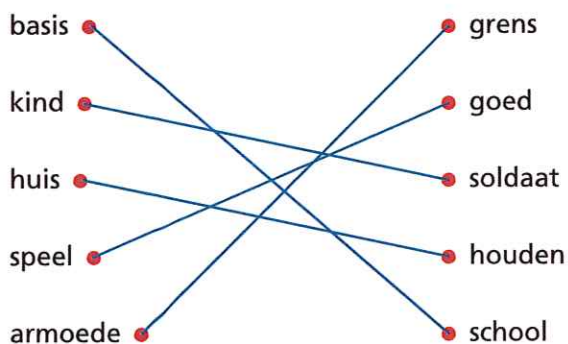
Tweehonderd jaar geleden was het normaal dat kinderen werkten. De mensen waren zó arm dat ook jonge kinderen moesten **meehelpen** om geld te verdienen. Sommige kinderen sliepen zelfs in de fabriek en deden **levensgevaarlijk** werk.

Een wet van 1874 zorgde ervoor dat kinderen onder de twaalf jaar niet meer mochten werken. **Fabrieksdirecteuren** trokken zich daar helaas niet veel van aan. Totdat in 1900 de **leerplichtwet** eraan kwam. De **leerplicht** startte bij het begin van het **schooljaar** nadat een kind zes jaar geworden was. Toch moesten veel kinderen nog altijd voor of na school aan het werk. Nu moet je in België **vijftien** jaar zijn om te mogen werken. Er zijn helaas nog altijd landen waar jonge kinderen hard moeten werken.

2 Woorden samenstellen

- Maak samenstellingen door twee woorden te verbinden.
- Noteer de samenstellingen.

meerdere antwoorden mogelijk

basisschool

kindsoldaat

huishouden

speelgoed

armoedegrens

3

Samenstellingen vormen

- Maak vijf samenstellingen door de woorden uit het kader samen te voegen.
- Je mag woorden meerdere keren gebruiken.

blad – kleed – huis – fiets – bad – tafel – stoel – kamer – bloem – zwem

meerdere antwoorden mogelijk, bv.

badkamer, bloemblad, huiskamer, fietsstoel, tafelkleed

4

Samenstellingen maken

- Maak met elk van de woorden een goede samenstelling.

kind bv. kindsoldaat, weeskind, straatkind

oorlog bv. wereldoorlog, oorlogsheld, oorlogsfilm

spel bv. gezelschapsspel, spelbord, bordspel

geld bv. zakgeld, geldautomaat, geldgebrek

lach bv. glimlach, lachbui, lachfilm

Hoe deed ik de taak?

Ik denk

Juf/Meester vindt